

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2009-09-08
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
13906-09
Rotel 553

SÖKANDE

Sociala Tjänster Sverige AB, 556658-1277
Stockholmsvägen 33
181 33 Lidingö

Ombud: Advokat Jon Kihlman
Gärde Wesslau Advokatbyrå
Box 7253
103 89 Stockholm

MOTPARTER

1. Järfälla kommun
177 80 Järfälla
2. Sigtuna kommun
195 85 Märsta
3. Upplands Väsby kommun
194 80 Upplands Väsby
4. Upplands-Bro kommun
196 81 Kungsängen

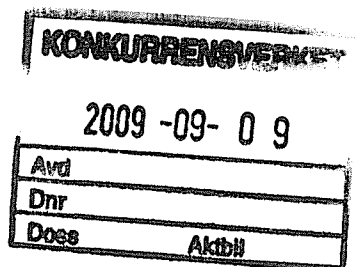
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår Sociala Tjänster Sverige AB:s ansökan om ingripande enligt LOU avseende del 4 i upphandlingen.

Länsrättens interimistiska beslut den 3 juli 2009 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 449938

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: lansrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Järfälla kommun har tillsammans med kommunerna Sigtuna, Upplands Väsby och Upplands-Bro (kommunerna) genomfört en samordnad och förenklad upphandling enligt 15 kap. LOU av insatser för barn och unga, dnr Son 2008/383.

Upphandlingen omfattar fyra delar.

1. Behandling alt. utredning i öppen vård.
2. Behandling alt. utredning i dygnet runt vård.
3. Boende.
4. Konsulentstött jour- och familjehemsboende.

De berörda kommunerna fattar var och en sitt tilldelningsbeslut och tecknar avtal var för sig.

Järfälla kommun har i sin underrättelse om tilldelningsbeslut avsänt den 26 juni 2009 anfört att berörda kommuner var för sig fattat likalydande beslut. I beslutet anges att enligt bilagor har berörda företag antagits som leverantör för de fyra delarna. Vad avser upphandlingens fjärde del (konsultstött jour- och familjehemsboende) har det beslutats att anta andra anbud än anbudet från Sociala Tjänster Sverige AB (bolaget).

Bolaget ansöker hos länsrätten om överprövning enligt LOU och yrkar att länsrätten i första hand beslutar att upphandlingen görs om och i andra hand att upphandlingen rättas så att bolaget antas som leverantör. Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. De upphandlande myndigheterna har brutit mot kraven i 1 kap. 9 § LOU genom att inte genomföra upphandlingen på ett öppet sätt, brutit mot kravet i 9 kap. 9 § LOU genom att inte redovisa skälen för tilldelningsbeslutet och, såvitt är känt, brutit mot kraven i 9 kap. 12 § LOU genom att inte upprätta ett protokoll av vilket bl.a. framgår skälen för att bolaget inte har tilldelats ramavtalet. De

upphandlande myndigheterna har även brutit mot kraven i 12 kap. 1 § LOU genom att inte anta bolagets anbud trots att det uppfyllde de krav som ställts för att vara det ekonomiskt mest fördelaktiga eller i vart fall, så som tilldelningen gjordes, ekonomiskt tillräckligt fördelaktiga för att antas. De upphandlande myndigheternas agerande har medfört skada för bolaget. Av tilldelningsbeslutet framgår bl.a. att anbud från företag enligt dess bilaga 4A antas, medan anbud från företag enligt bilaga 4B inte antas. Av bilagorna framgår att bolaget fått 0,83 poäng (det vill säga 2,77 poäng) i kategorierna "verksamhet" och "personal" samt 0,1 poäng (det vill säga 2 poäng) i kategorin uppföljning. Alla anbudsgivare med tre eller högre poäng i samtliga kategorier har antagits. Varken tilldelningsbeslutet eller bilagan anger emellertid varför en anbudsgivare har fått en viss poäng och inte heller i övrigt på vilka grunder poängsättningen har skett. Upphandlingschefen i Järfälla kommun har uppgivit att det såvitt han känner till det inte finns något protokoll över hur utvärderingen gjorts, utan bara över dess resultat. Kravet i 9 kap. 9 § LOU att skäl ska lämnas syftar till att det ska vara möjligt för en leverantör att förstå varför deras anbud inte antagits och därmed också ta ställning till om leverantörerna ska begära överprövning eller inte. Om det är korrekt att ytterligare dokumentation av tilldelningsbeslutet saknas har kommunerna inte säkerställt att utvärdering av anbuden skett i enlighet med LOU och inte heller givit leverantörerna möjlighet att förstå hur utvärderingen gjorts. Bristen torde inte kunna lösas genom att kommunerna i efterhand lämnar en skriftlig förklaring till hur utvärderingen har gjorts. Det går att konstatera att poängsättningen ska relateras till "överensstämmelse med förfrågningsunderlagets krav och beskrivna förutsättningar". Som framgår av bolagets anbud har bolaget svarat "JA" på frågan om de ställda kraven accepteras. I några fall har bolaget därtill lämnat särskild förklaring. Det är svårt att tänka sig högre överensstämmelse med de ställda kraven än ett "JA". Även för de fall där svaren kompletteras med en förklaring är det svårt att tänka sig att förklar-

ingen gör att svaret inte längre överensstämmer med de i förfrågningsunderlaget angivna utvärderingskriterierna.

Kommunerna, som bestrider bifall till bolagets ansökan, anför följande. Upphandlingen har genomförts på ett korrekt och lagenligt sätt. I upphandlingen har skälen till varför vissa anbud antagits och andra inte antagits redovisats. Kommunerna har inte endast meddelat vilka anbudsgivare som tilldelats kontrakt utan även redovisat hur varje enskilt utvärderingskriterie har bedömts och om detta inneburit att anbudet antagits eller inte. Av förfrågningsunderlaget på sidan sju framgår att de tre kvalitetskriterierna verksamheten, personal och uppföljning kommer att bedömas var för sig och rangordnas i en poängskala. Förutsättningarna för att få avtal är att anbudets kvalitetsvärdering uppnår minst tre poäng i samtliga kvalitetsdelar. För att utvärdera de inkomna anbuden satte kommunerna samman en utvärderingsgrupp bestående av representanter från samtliga deltagande kommuner. Denna grupp analyserade skrivningarna i anbuden och jämförde med kraven som var uppställda i förfrågningsunderlaget. Sedan delade gruppen ut poäng baserat på hur väl varje enskilt anbud uppfyllde kraven. Det är vidare inte korrekt att kommunerna borde ha upprättat ett protokoll. Den nu aktuella upphandlingen är en förenklad upphandling och har genomförts i enlighet med reglerna i 15 kap. LOU och det finns inga krav på att upprätta ett protokoll i enlighet med bestämmelserna i 9 kap. 12 § LOU.

Bolaget anför i genmäle följande. Kravet i LOU att upphandlingen ska genomföras på ett öppet, transparent, sätt innebär att det ska vara möjligt för en leverantör som inte tilldelats kontrakt att förstå varför så inte skett och varför den tilldelats en viss poäng i stället för en annan. Om så inte vore fallet skulle upphandlande enheter ges möjlighet att sätta poäng skönmässigt. Av dokumentationen, som kommunerna nu har tillhandahållit, framgår inte på något sätt vilken bedömning som ligger bakom siffrorna.

Kommunerna anför i förnyat yttrande i huvudsak följande. Kommunerna är medvetna om de svårigheter som finns att få med all den information som kan tänkas efterfrågas av anbudsgivarna i tilldelningsbeslutet. Kommunerna hävdar dock att all den information och fakta som kan krävas fanns med i det skriftliga beslutet. Naturligtvis hade det av förfrågningsunderlaget även kunnat framgå vad som krävdes för att ett anbud skulle tilldelas något av de övriga betygen. Att denna information inte återfanns i underlaget innebär dock inte att upphandlingen strider mot transparensprincipen eller någon av de övriga principerna för offentlig upphandling.

Bolaget anför i slutinlaga följande. Bolaget har inte i första hand klagat på själva förfrågningsunderlaget, även om kritiken i och för sig även träffar detta, utan på hur utvärderingen av anbuden har gjorts, dokumenterats och kommunicerats. Varken förfrågningsunderlaget, utvärderingen eller någon av kommunernas inlagor ger någon information som förklarar vad som krävs för att till exempel få tre poäng i stället för två.

Länsrätten har den 3 juli 2009 interimistiskt förordnat att upphandlingen, vad avser konsulentstött jour- och familjehemsboende för barn och unga, tills vidare inte får avslutas.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 15 kap. 19 § LOU framgår att den upphandlande myndigheten vid förenklat förfarande ska lämna underrättelse om de beslut som avses i 9 kap. 9 § LOU

Av 9 kap. 9 § första stycket LOU framgår att en upphandlande myndighet snarast möjligt skriftligen ska underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om de beslut som fattats om att sluta ett ramavtal eller att tilldela ett kontrakt och om skälen för besluten.

Av 16 kap. 2 § första stycket LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen

Under avsnitt 2.6 (Anbudsprövning) i förfrågningsunderlaget *Insatser för barn och unga* anges bl.a. följande. ”Anbuderna kommer att kvalificeras utifrån företagets formella och ekonomiska förutsättningar för genomförandet. Anbud som ej uppfyller kraven/förutsättningarna kvalificeras ej. Kvalificerade anbud prövas i ett första steg utifrån uppfyllda skall-krav. Anbud som ej uppfyller samtliga skall-krav förkastas. Anbuderna kommer att i nästa steg värderas utifrån kriterierna pris och kvalitet. Kriterierna kommer att viktas: Pris 35 % och Kvalitet sammanlagt 65 %. Anbudspriset är lika med summan av priser för respektive delområde. Priset rangordnas därefter i en poängskala 1-5 där lägsta pris ger högst poäng. Därefter erhålles poäng motsvarande den procentuella prisdifferensen till lägsta pris i fallande skala. Nedanstående kvalitetskriterier är en uppdelning av den sammanlagda kvalitetsviktningen 65 %. Delarna kommer att bedömas var för sig och rangordnas i en poängskala: 1-5 där 5 är mycket hög överensstämmelse med förfrågningsunderlagets krav och beskrivna förutsättningar. Poängsumman för delarna viktas därefter med nedanstående vikt %.

Verksamheten 30 vikt %
Metod/Arbetsätt, Struktur/Meningsfullvardag,
Brukarinflytande/Nätverksarbete,
Drogkontroller, Eftervård, Måltider/Lokaler

Personal 30 vikt %
Bemanning, Bemötande Kompetens,Handledning

Uppföljning 5 vikt %
Individavtal

Förutsättning för att få avtal är att anbudets kvalitetsvärdering uppnår minst 3 poäng i samtliga kvalitetsdelar”.

Av bilaga 4 till underrättelse om kommunernas tilldelningsbeslut den 26 juni 2009 framgår att anbudet från bolaget erhållit en viktad poäng om 0,83 vad avser kriterierna verksamhet och personal samt 0,1 för uppföljning. . Av samma bilaga framgår vidare att lägsta tillåtna poäng för att antas är för var och en av de två första kriterierna 0,90 och för det tredje 0,15(3 i snitt-poäng multiplicerat med aktuell viktning 30 % resp. 5 % , dvs. i enlighet med vad som anges i avsnitt 2.6 i förfrågningsunderlaget).

Länsrättens bedömning

Bolaget har gjort gällande att kommunerna inte genomfört upphandlingen på ett öppet sätt, inte redovisat skälen för tilldelningsbeslutet och inte upprättat ett protokoll.

Kommunerna anser att den information som framgår av förfrågningsunderlaget varit tillräcklig för att upphandlingen ska anses ha genomförts på ett transparent och öppet sätt samt att all den information och fakta som kan krävas fanns med i det skriftliga beslutet.

Länsrätten konstaterar inledningsvis att det av 15 kap. LOU följer att upphandlande myndighet vid ett förenklat förfarande inte är skyldig att upprätta protokoll enligt 9 kap. 12 § LOU.

Länsrätten finner att kommunerna underrättat bolaget om tilldelningsbeslutet på det sätt som kan krävas för att uppfylla kravet i 9 kap. 9 § LOU. Skäl

att besluta om ingripande i upphandlingen på denna grund föreligger således inte.

Ett förfrågningsunderlag måste vara så pass tydligt utformat att en leverantör på grundval av underlaget kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. Regeringsrätten har i rättsfallet RÅ 2002 ref. 50 uttalat att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodellerna som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när.

Länsrätten konstaterar att det i förfrågningsunderlagets avsnitt 2.6 Anbudsprövning inte är definierat vad som krävs för resp. poängnivå vilket medför att förfrågningsunderlaget ger visst utrymme för subjektiva värderingar. Enligt länsrättens mening ligger det i sakens natur att ett visst mått av subjektiv bedömning är nödvändig vid betygsättning av anbuden i form av poäng. En sådan bedömning får emellertid godtas såvida denna inte innebär avsteg från någon av LOU:s underliggande principer, däribland gemenskapsrättens principer om förutsebarhet, transparens och likabehandling.

Utredningen ger således vid handen att bolaget inte har erhållit tillräckligt höga kvalitetspoäng avseende kriterierna verksamhet, personal och uppföljning och uppfyller därmed inte skall-kravet för fortsatt anbudsprövning. Kommunerna har därmed inte agerat i strid med LOU när man valt att inte anta anbudet från bolaget.

Sammanfattningsvis finner länsrätten att vad bolaget anfört inte visar att kommunerna brutit mot LOU. Därmed föreligger inte heller grund för in-

gripande mot upphandlingen enligt 16 kap. 2 § LOU. Bolagets ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Hans O Larsson

Rådman

Handläggare har varit länsrättsnotarien Cecilia Forssell-Ericson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

